

Bölüm 7

ÇOCUKLARDA İNTRAVENÖZ İLAÇ UYGULAMALARI

Birsel MOLU¹

GİRİŞ

İntravenöz yol (İV) uygulaması, ilaçların doğrudan kana karıştığı, tüm emilim bariyerlerini aşarak etkisini gösterdiği ve yanıt süresi çok hızlı olan bir uygulamadır ⁽¹⁾. Çocuklardaki ilaç uygulama ilkeleri yetişkinlerin ilaç uygulamasına benzer olsa da çocukların ilaç uygulamaları yetişkinlerden farklıdır. Çocuklardaki İV ilaç uygulaması sık kullanılan yollardan biridir ⁽²⁾.

İV tedavinin etkin olabilmesi için;

- Enjeksiyon yeri,
- İV sıvının verilme hızı,
- İlaç dozu,
- Sıvı hacmi,
- Birlikte verilen diğer ilaçlar,
- Çocuğun sıvı kısıtlamasının olup olmadığı,
- İV setlerin kapasitesi,
- İlacın özellikleri (dansite, osmolarite, Ph) gibi faktörlere dikkat etmek gerekir ⁽¹⁾.

Çocuklar için hastane deneyimleri travmatik etkiler yaratabilir, bu deneyimler içinde İV yol deneyimleri de yer almaktadır. İV uygulama, çocuklar için ağrı ve acı verici bir uygulama olduğu için hemşireler çocuklara bu işlemi uygulamadan önce işlemi açıklamalıdır ve çocukları yaşına uygun olarak işleme hazırla-

¹ Arş.Gör. Dr. Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallağöz Sağlık Yüksekokulu, brslml@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Dağoğlu, T., & Görak, G. (2008). *Temel neonatoloji ve hemşirelik ilkeleri*. (2. bsk.). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.
2. Conk Z., Başbakkal Z., Bal Yılmaz H., Bolışık B. (2013). *Pediatric Hemşireliği*. (1. bsk.). Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi.
3. Acil Sağlık Hizmetleri (2011). *Damar içi ilaç ve sıvı uygulamaları*. Ankara.
4. Ball J. W. & McGillis Bindler R.C. (2014). *Çocuk Hemşireliği Klinik Uygulama Becerileri Kitabı*. (Canbulat Şahiner N, Açıkgoz A, Demirgöz Bal M. Çev. Ed.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
5. Gorski, Lisa A. The 2016 Infusion Therapy Standards of Practice. *Home Healthcare Now*, 2017; 35(1),10-18. doi: 10.1097/NHH.0000000000000481.
6. Frey, AM. Pediatric IV insertion. *Nursing*, 2000; 30(12):54-56.
7. Willock J, Richardson J, Brazier A et al. Peripheral venous puncture in infants and children. *Nursing Standard*, 2004; 18(27):43-8.
8. Millam D. On the road to successful I.V. starts. *Nursing*, 2003; 33(5): 1-15.
9. Ulusoy MF, Görgülü RS. (2001). *Hemşirelik Esasları: Temel Kuram, Kavram, İlke ve Yöntemler*, Cilt:1, TDFO Ofset: Ankara.
10. AyA.F. (2013). *İlaç uygulamaları, Sağlık Uygulamalarında Temel Kavramlar ve Beceriler*, 422-459.
11. Sabuncu N. (2009). *Hemşirelik Bakımında İlke ve Uygulamalar*, Ankara, 12: 347.
12. Lavery I. Peripheral intravenous cannulation and patient consent. *Nursing Standard*, 2003; 17(28):40.
13. Workman B. Peripheral intravenous therapy management. *Emergency Nurse*, 2000; 7(9):31-39.
14. Bindler RCM, Ball JW, London ML, Davidson MR. (2014). *Clinical skills manual for maternal & child nursing care*. (Canbulat Şahiner N, Açıkgoz A, Demirgöz Bal M, Çev. Ed.). Ankara; Nobel akademik yayıncılık.
15. O'Grady NP, Alexander M, Dellinger P et al. Guidelines for the Prevention of Intravascular Catheter-Related Infections. *Pediatrics*. 2002; 110(5):51.
16. Shimandle R, Johnson D, Baker M et al. Safety of peripheral intravenous catheters in children. *Infection Control and Hospital Epidemiology*. 1999; 20(11):736-74.
17. Larson E, Hargiss C. A decentralized approach to maintenance of intravenous therapy. *Am J Infect Control*. 1984; 12:177-186.
18. Maki DG, Ringer M. Evaluation of dressing regimens for prevention of infection with peripheral intravenous catheters. *JAMA*. 1987; 258:2396-2403.
19. Collignon P. Intravascular catheter associated sepsis: a common problem. The Australian study on intravascular catheter-associated sepsis. *Med J Aust*. 1994; 161:374-378.
20. Todd J. Peripherally inserted central catheters and their use in IV therapy. *Br J Nurs*. 1999; 8:140-147.
21. Dougherty L. The management of intravenous therapy in palliative care. *Int J Palliat Nurs*. 1999; 5:177-184.
22. Campbell L. Intravenous cannulation: potential complications. *Prof Nurse*. 1997; 12: s10-s13.
23. Castledine G. Nurses' role in peripheral venous cannulation. *Br J Nurs*. 1996; 5:1274.